

Pressmeddelande

Från SÄS

2014-09-19 08:00

Nationell uppmärksamhet för SÄS-unik metod att minska vårdskador

Visst kan vården lära av industrin. Ett studiebesök gav Södra Älvsborgs sjukhus i Borås idén till en enkel metod för att upptäcka vårdskador och öka patientsäkerheten. Modellen, Gröna korset, är unik i Sverige och kommer nästa vecka att presenteras på en nationell konferens om patientsäkerhet. Även andra har inspirerats av arbetssättet.

Jerker Isacson och Katherina Hansson. Foto: Pernilla Lundgren.

[Högupplöst bild.](#)

– Det som gör metoden så användbar är att den är enkelt handgriplig och praktisk, samtidigt som den flätar ihop flera viktiga delar på ett systematiskt sätt, säger chefläkare Jerker Isacson. Rätt använd är det ett väldigt effektivt sätt upptäcka risker som man kanske tror är enstaka tillfällen men som egentligen är problem där man inte sett mönstret. Eftersom varje enhet har en daglig visuell uppföljning blir också förbättringsarbetet snabbare.

Färger gör det lättare att upptäcka brister i vården

Från att ha börjat som ett pilotprojekt inom kirurgkliniken 2011 på SÄS har nu Gröna korset blivit en sjukhusövergripande metod för att på ett enkelt sätt identifiera risker och vårdskador och förhindra att det ska inträffa igen. Det kan till exempel handla om hur rutiner följs, hur smart och effektivt arbetet görs och hur uppmärksamma medarbetare är på bland annat trycksår och infektioner orsakade av vården.

Vårdutvecklare Katherina Hansson utvecklade modellen efter sin dåvarande chef Lars Rex idé. Inspirerad av visualisering inom industrin ställde han frågan om också SÄS skulle kunna använda sig av detta. Nu leder Katherina Hansson arbetet med att införa Gröna korset på alla vårdenheter.

– Namnet kommer sig av målet att en månad ska vara helt grön, det vill säga helt utan vårdskador, när man fyllt i alla månadens datummärkta rutor dag för dag. Tillsammans bildar de ett kors. Det görs vid korta avstämningsmöten där alla medarbetare kan ta upp saker som inte fungerat och som lett till vårdskada eller utgjort en risk. Det blir också en större öppenhet och fler etiska diskussioner.

De andra färgerna är gult (risk för vårdskada), orange (vårdskada har inträffat) och rött (allvarlig vårdskada har inträffat, ska Lex Maria-anmälas). Genom färgläggningen är det väldigt enkelt att se hur en vårdenhet klarar patientsäkerheten, och lätt att dagligen följa upp och förbättra.

Nästa steg är att få med patienterna i arbetet

Gröna korset är fortfarande under utveckling, även om målet i år är att 90 procent av vårdenheterna ska använda metoden. Utvärderingar har visat att den lett till färre vårdskador, förbättrad patientsäkerhetskultur, ökad kompetens inom patientsäkerhet, stöd i det dagliga förbättringsarbetet och att benägenheten att rapportera avvikelser har ökat.

Utvecklingen under 2015 kommer sannolikt att innebära att SÄS fokuserar på att få med patienterna i arbetet för att ta tillvara deras erfarenheter och göra dem mer delaktiga. Tanken är att resultaten ska kunna användas av klinikerna i patientsäkerhetsarbetet. Nu sprids också metoden utanför sjukhuset.

– Ja, det är väldigt roligt att Gröna korset vinner mark i större kretsar. Nästa vecka ska jag och chefläkare Jerker Isacson presentera modellen på en nationell patientsäkerhetskonferens, säger Katherina Hansson.

– Förra året var vi med på kvalitetsmässan i Göteborg. Sedan dess har flera landsting hört av sig för att ta del av metoden. Även utländska besökare som representerat olika vårdgivare har visat intresse. Västra Götalandsregionen har sakta börjat diskutera metoden som regional. Men jag vill verkligen framhålla att detta inte är någon "enmansshow". De verkliga hjältarna är SÄS medarbetare eftersom patientsäkerhetsarbetet utförs av oss alla tillsammans.

Vad är en vårdskada?

- Vårdskada innebär kroppslig eller psykisk skada eller lidande som en patient drabbas av i kontakten med vården och som hade varit möjlig att undvika om vårdgivaren satt in rätt åtgärder. Patientsäkerhet handlar ytterst om skydd mot vårdskada.
- Vårdskador kan ha olika allvarlighetsgrad, från att patienten blir helt bra till att hen får bestående men eller som allvarligast avlider. Patienter som har många kontakter med vården löper högre risk att drabbas av vårdskador.

[Patientsäkerhetskonferensens webbplats](#)

Kontaktperson: Katherina Hansson, vårdutvecklare, via pressjouren tfn 033-616 2444
Jerker Isacson, chefläkare, via pressjouren tfn 033-616 2444

Publicerad av: Lena Löfgren Epost: lena.k.lofgren@vgregion.se